

Nové Crosswaye LE CITY v Litoměřicích

23.09 2024 18:57, Matěj Stach, Autobusy

Společnost AKV bus nasadila na linky městské dopravy v Litoměřicích flotilu nových autobusů, které dominuje čtveřice vozů Iveco Crossway LE CITY 10,8M v provedení po faceliftu. Jedná se o první stroje tohoto typu se zabudovanými systémy souhrnně označovanými jako ADAS (*Advanced Driver Assistance Systems*), jež byly na našem území uvedeny do provozu. Čerstvě zařazené autobusy nahradily plynové vozy značky SOR Libchavy, které byly s městem spojeny v posledních dvou dekádách. Důvodem vyřazení poslední generace autobusů z roku 2019 je závazek maximálního stáří vozidel zakotvený na hodnotě 5,17 roku, k jehož plnění se dopravce zavázal ve smlouvě.

Městská doprava v severočeských Litoměřicích byla dlouhá léta založena na dvojici polookružních linek značených v tuzemských podmínkách netradičně písmeny B a D, které v letech 2005 až 2008 krátce doplňovala i linka A, původně zavedená jako nákupní k Intersparu na levém břehu řeky Labe (dnes zastávka Obchodní centrum). Původním dopravcem byla ČSAD BUS Ústí nad Labem, později přeměněná na Dopravní podnik Ústeckého kraje (DPÚK), jehož nástupcem se stal od 1. 1. 2012 BusLine (na konci provozu TD BUS). Vozový park tvořily v posledních dvou dekádách vždy především plynové autobusy SOR – původně šlo o Ekobusy postavené na základech modelu B 10,5, později se ve městě vystřídal autobusy SOR CNG 10,5 a BNG 10,5.

Rok 2019 byl posledním, ve kterém SOR Libchavy vyráběl autobusy o délce 8,5 metru. Výrobní linku tehdy opustily pouze dva vozy - vedle toho litoměřického šlo o midibus určený pro pražský STENBUS (ev. č. 1712). Přiložená fotografie dokumentuje cestu předposledního vyprodukovaného autobusu SOR BN 8,5 od nemocnice. (foto: Matěj Stach)

Nové vozy reprezentující poslední jmenovaný typ pořídil před pěti lety i dopravce Autobusy Karlovy Vary, který na linky MHD v Litoměřicích vyjel od 1. 2. 2019 nejprve v rámci překlenovací smlouvy, nahrazené od 1. 7. stejného roku finálním desetiletým kontraktem platným až do roku 2029. Nová smlouva přinesla zřízení dalších dvou linek A a C. Zatímco první jmenovaná navázala na provoz někdejší nákupní linky provozované pod stejným písmenem, linka C začala obsluhovat městské jádro. Provoz na zbylých linkách byl posílen a zároveň došlo i k zavedení víkendových spojů. I přes rozšíření rozsahu provozu zůstala zachována bezplatná přeprava, k jejímuž zavedení došlo už v květnu 2018 ještě v době působení předchozího dopravce.

Během překlenovacího období od února do konce června 2019 nasazovala firma Autobusy Karlovy Vary do provozu ojeté autobusy pořízené z Dopravního podniku měst Chomutova a Jirkova. Konkrétně se jednalo o dvojici Solarisů Urbino 12 III. generace doplněnou o Karosu B 952E.1718. Se začátkem platnosti nové smlouvy dopravce vyjel s obnoveným a výrazně rozšířeným vozovým parkem, ve kterém převládly už zmíněné autobusy SOR BNG 10,5 v počtu čtyř kusů, dále doplněné o předposlední vyrobený SOR BN 8,5 (v. č. 194) určený pro midibusovou linku C a záložní SOR BN 10,5, jehož pozici s ním v průběhu plnění kontraktu sdílely i další vozy převedené do Litoměřic z jiných provozoven.

Jeden ze zástupců druhé a poslední litoměřické generace autobusů SOR BNG 10,5 se 20. srpna 2024 vyhřívá na Autobusovém nádraží. (foto: Matěj Stach)

Protože se ovšem společnost přejmenovaná loni na podzim na AKV bus zavázala ve smlouvě k plnění maximálního stáří 62 měsíců (5,17 roku), musela letos celou flotilu vyjma záložních vozidel vyměnit. Město Litoměřice střídání ve vozovém parku oznámilo už na začátku července 2024, když na svém webu bez bližších podrobností uvedlo, že pravděpodobně od září do ulic vyjede pět nových vozů značky Iveco poháněných syntetickým palivem HVO 100, resp. v případě pátého (malého) vozu naftou „EURO 7“. V této souvislosti muselo město s dopravcem uzavřít dodatek ke smlouvě, která s HVO jako alternativním palivem povinným pro 80 % flotily původně vůbec nepočítala. Důvodem odklonu od tradičního stlačeného plynu měl být podle místostarosty Jiřího Adámka „blížící se konec výroby vozů jezdících na CNG paliva.“

Začátek září 2024 nakonec opravdu přinesl rozuzlení otázky, jaké autobusy budou zajišťovat provoz v Litoměřicích po dobu dalších pěti let. AKV bus pořídil čtyři vozy Iveco Crossway LE CITY 10,8M v provedení po faceliftu předního čela a se zabudovanými systémy schovávajícími se pod zkratkou ADAS. Autobusy Crossway v nejnovějším provedení se tak premiérově dostaly do provozu také na území naší vlasti. V této souvislosti připomeňme, že vozy v tomto provedení začaly sjíždět z výrobní linky na začátku dubna letošního roku. Nutnost implementace pokročilých asistenčních systémů vychází z požadavků nařízení GSR (*General Safety Regulation*), které začalo platit od 1. července 2024. Roli malého autobusu poté nově zastává Isuzu NovoCiti Life, které se místo vozu SOR BN 8,5 zabydlelo na lince C. Nová flotila obdržela bílo-zlatý polep s grafikou města Litoměřice, který nahradil původní nepříliš vzhledné modré podokenní pásy.

Zadní čela Crosswayů zůstala i po provedeném faceliftu v podstatě totožná. Změnilo se ale logo výrobce. (foto: Matěj Stach)

Nasazení nových autobusů znamená pro Litoměřice po více než dvou desetiletích ukončení provozu autobusů poháněných stlačeným plynem. Radovat se z toho mohou v Lovosicích, jejichž městská doprava je od 1. 12. 2023 rovněž provozována pod smlouvou vyžadující nasazování vozidla s alternativním pohonem. Doposud tuto roli zastával zapůjčený a s ohledem na uspořádání interiéru nepříliš vhodný SOR CNG 12 z OAD Kolín (ev. č. 8563) v šedo-červeném vizuálu Pražské integrované dopravy, jehož nástupcem se stal ex-litoměřický SOR BNG 10,5 (4K5 8360). Budoucí působiště zbylé trojice plynových autobusů prozatím redakce nezná.

Url: [Nové Crosswaye LE CITY v Litoměřicích](#)